Høringsinnspill – forslag om endring av forskrift om arbeidsavtale og lønnsoppgave mv. for gjennomføring av MLC-endringer (sak 2020/32220)		
Sjøfartsdirektoratet har mottatt 7 høringsinnspill. Høringsinnspillene er tatt inn nedenfor, i en noe forkortet form.		
	Høringsinnspill	Sjøfartsdirektoratets vurdering
Advokatforeningen	<u>Til direktoratets forslag til § 4 nytt annet ledd i forskrift om arbeidsavtale og lønnsoppgave mv.</u> Under forutsetning av at en lønnsplikt følger av arbeidsforholdet har ikke Advokatforeningen merknader til forskriftsforslagets bokstav a, c og d. Etter Advokatforeningens syn utelukker ikke ordlyden i bokstav b tilfeller der arbeidsavtalen ikke opphører ved løslatelse, men likevel er tidsbegrenset til en periode utover tidspunktet for løslatelse. Slik Advokatforeningen forstår direktoratet har ikke en slik begrensning vært meningen. Advokatforeningen oppfatter at formålet med bokstav b har vært å presisere at lønnsplikten ikke stopper ved løslatelse for andre arbeidsavtaler enn de som skulle opphøre under fangenskapet. Advokatforeningen oppfordrer derfor direktoratet til å vurdere en mer presis utforming for å også omfatte de tidsbegrensede arbeidsavtaler som ikke er utløpt under fangenskapet. Advokatforeningen foreslår f.eks. en formulering som følger: *Når arbeidsavtalen ikke opphører ved løslatelse, skal lønn fortsatt utbetales inntil arbeidsforholdet eventuelt bringes til opphør etter hjemreisen.* <u>Til MLC standard A2.1 nr. 7 om arbeidsavtaler</u> MLC standard A2.1 nr. 7 medfører et nytt arbeidsrettslig vern for skipsarbeidstakere, og Advokatforeningen er enig i at konvensjonsendringen medfører behov for lovendring. Forslaget om lovendring er ikke en del av den foreliggende forskriftshøringen, men høringen for øvrig forutsetter likevel	<u>Til direktoratets forslag til § 4 nytt annet ledd i forskrift om arbeidsavtale og lønnsoppgave mv.</u> Direktoratet er enig i at forskriftsteksten bør gjøres klarere for å gjenspeile direktoratets intensjon om at også tidsbegrensede arbeidsavtaler skal være omfattet av § 4 nytt annet ledd. Advokatforeningens forslag til § 4 nytt annet ledd bokstav b tas til følge, med en presisering om at det dreier seg om løslatelse *fra fangenskapet*. Bestemmelsen skal reflektere at lønn fortsatt skal utbetales etter løslatelsen, inntil eventuell oppsigelse foreligger, når arbeidsavtalen ikke er tidsbegrenset eller ikke er utløpt. I tillegg tas det inn et nytt punktum for å ivareta kravet i MLC standard A2.2 nr. 7 om lønn mv. om at også en sjømann med tidsbegrenset arbeidsavtale som er utløpt, har krav på lønn frem til sjømannen blir løslatt og har fått hjemreise («released and duly repatriated»). Samtidig endres bokstav a første punktum slik at det blir klarere at bestemmelsens formål er å sikre fortsatt utbetaling

	at arbeidsforholdet skal fortsette å løpe under fangenskapet i tråd med konvensjonsendringen. <u>Til MLC standard A2.2 nr. 7 om lønn mv.</u> Advokatforeningen mener at konvensjonsendringen som følger av MLC standard A2.2 nr. 7 om lønn mv. kan kreve lovendring, tilsvarende som MLC standard A2.1 nr. 7 om arbeidsavtaler. Følgelig stiller Advokatforeningen seg tvilende til at skipsarbeidsloven § 4-2 fjerde ledd skal gi hjemmel til den foreslåtte forskriftsendring. Selv om det kan anføres gode grunner for at lønnsplikten fortsetter å løpe der skipsarbeidstakeren er tatt til fange mv. i tilknytning til utføring av arbeidet, er det ikke klare rettskildemessige holdepunkter for en slik løsning etter norsk rett. Gode grunner kan derfor tilsi at man fra norsk side følger opp konvensjonsendringene med regelendring. Det kan ikke uten videre legges til grunn at det følger en lønnsplikt i tråd med konvensjonsendringen av norsk rett i dag, og det stilles spørsmål ved direktoratets vurdering av behovet for lovendring. Arbeidsgivers lønnsplikt etter norsk rett bygger i utgangspunktet på det avtalerettslige prinsippet om ytelse mot ytelse. Tilsvarende som etter svensk rett. At lønnsplikten bygger på en forutsetning om at lønnen er vederlaget for arbeidstakers personlige arbeidsytelse fremkommer bl.a. i Prop. 115L (2012-2013) s. 194 hvor det vurderes som unødvendig å videreføre bestemmelsen i tidligere sjømannslov § 21 syvende ledd om at sjømannen ikke har krav på hyre for den tid han ulovlig unndrar seg tjeneste. Dette utgangspunktet har også støtte i skipsarbeidsloven § 4-4 første ledd som lovfester lønnskrav for skipsarbeidstaker som er arbeidsuør som følge av sykdom eller skade, så lenge arbeidsforholdet består. Denne bestemmelsen gjenspeiler at	av lønn under fangenskapet, og at bokstav a ikke regulerer det som skjer etter løslatelsen, som følger: Lønn skal fortsatt utbetales til arbeidstakeren *under fangenskapet*. Bokstav d endres slik at det blir klart at arbeidstakeren har rett til fri hjemreise *etter* løslatelsen, og ikke bare idet løslatelsen skjer. <u>Til MLC standard A2.1 nr. 7 om arbeidsavtaler</u> Innspillet er notert og videreformidlet til Nærings- og fiskeridepartementet. <u>Til MLC standard A2.2 nr. 7 om lønn mv.</u> Innspillet er notert og videreformidlet til Nærings- og fiskeridepartementet. Direktoratet fastsetter forskriftsendringen innen fristen for gjennomføring av konvensjonsendringene, men det vil bli vurdert om loven bør endres fordi forskriftshjemmelen for gjennomføring av MLC standard A2.2 nr. 7 om lønn mv. er uklar. Direktoratet antar at denne vurderingen vil skje i forbindelse med utarbeidelsen av lovendringsforslag for gjennomføring av MLC standard A2.1 nr. 7 om arbeidsavtaler.

	lønnskravet forutsetter at arbeidstaker yter sin arbeidskraft, og det derfor er behov for å lovfeste lønnsplikt for tilfeller der arbeidskraften av ulike grunner ikke blir ytt. Advokatforeningen mener på denne bakgrunn at det ikke uten videre kan legges til grunn at lønnsplikten består når en skipsarbeidstaker holdes i fangenskap på eller utenfor skipet som følge av piratvirksomhet eller væpnet ran av skip, eventuelt hvor lenge. I høringsnotatet punkt 4.1 fremkommer det at Danmark, i motsetning til Sverige, ikke vurderer det som nødvendig å presisere retten til fortsatt lønnsutbetaling ved lov etter at MLC-endringene av 2018 ble vedtatt. I de danske lovforarbeidene er dette begrunnet med at en sjømann i en gisselsituasjon ikke kan anses for uberettiget å ha unndratt seg sin tjeneste. Selv om Advokatforeningen er enig i standpunktet som kommer til uttrykk i de danske lovforarbeidene, finnes det i dag ikke rettskildemessig dekning i norsk rett for sikkert å legge til grunn et slikt standpunkt. Advokatforeningen mener på denne bakgrunn at MLC standard A2.2 nr. 7 om lønn mv. kan kreve lovendring fordi konvensjonen gir skipsarbeidstakere et nytt grunnlag for lønnskrav som ikke uten videre følger av de plikter loven i dag pålegger arbeidsgiver. Det vises også til Sverige hvor det er vedtatt endringer i nasjonal lovgivning for gjennomføring av MLC-endringene av 2018. <u>Til MLC retningslinje B2.5.1</u> Advokatforeningen er enig i at MLC retningslinje B2.5.1 ikke krever regelendring.	
Det norske maskinistforbund	Forbundet har ingen kommentarer til høringsforslaget.	Innspillet er notert.
DNV GL AS	DNV GL deler ILOs, partenes og Sjøfartsdirektoratets syn på viktigheten av å regulere arbeidsrettslige rettigheter for de som holdes fanget på skip.	Innspillet tas til følge. Se kommentarer til Advokatforeningens innspill.

	Det oppfordres til en ny vurdering av ordlyden i § 4 punkt b. Slik DNV GL forstår det, vil ikke et fangenskap medføre at en arbeidsavtale som ikke er tidsbegrenset, dvs. avtaler om fast ansettelse, skal vurderes å bringes til opphør etter hjemreise. Slik ordlyden er, så synes den å antyde en slik løsning. DNV GL vil tro at intensjonen, som vist i skrivet ellers, er å regulere at arbeidsavtaler som er tidsbegrenset skal fortsette å gjelde og lønn utbetales også dersom avtalen utløper under fangenskap.	
Forsvarsdepartementet	Departementet har videreformidlet høringen til Forsvaret. Verken Forsvaret eller Forsvarsdepartementet har merknader til høringen.	Innspillet er notert.
Justis- og beredskapsdepartementet	Departementet har ingen merknader.	Innspillet er notert.
Norges Rederiforbund	Rederiforbundet støtter forslaget.	Innspillet er notert.
Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund	Forbundene er tilfreds med presiseringene som foreslås i norsk lov, og ønsker disse velkommen. Forbundene har ingen merknader til høringsforslaget.	Innspillet er notert.